

فصلنامه مطالعات فرهنگی - دفاعی زنان
سال دوم، شماره ۲-۳، پاییز و زمستان
۱۳۸۵

معرفی همایش:
زنان و اینترنت در هزاره سوم
تدوین از: راضیه واعظی‌نیا

مسئول همایش: خانم دکتر مهرشاد شبایی

دیر همایش: حسن محمدی

ردیف برگزار کننده: دفتر امور زنان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

زمان برگزاری: ۱۳۸۵/۸/۹۸

اشاره

رشد روزافزون شبکه‌های جهانی اطلاعات و امکان دسترسی آسان و سریع اشار مختلف جامعه، بویژه زنان و جوانان در محیط خانواده و اجتماع به این شبکه‌ها، سبب شده که سطح دانایی افراد، راه‌های مؤثر بر تفکر و اندیشه انسانها و همچنین شیوه انجام دادن امور فرهنگی متتحول شود.

فن آورهای ارتباطی و اطلاعاتی از جمله اینترنت، محیطی برای رشد و ارتقای جنبه‌های مختلف انسانی است. اینترنت در عین سودمند بودن دارای مضرات خاصی هم می‌باشد، بنابراین، این همایش کاربردهای مناسب و صحیح اینترنت در میان بانوان را مطالعه، بررسی و معرفی نموده و جامعه را از جنبه‌های سوء این رسانه‌آگاه می‌سازد. ترویج کاربرد صحیح و مناسب از فناوری‌های اطلاعاتی که رسانه اینترنت یکی از آنها می‌باشد و فرهنگ سازی در این زمینه و افزایش حضور زنان

ایرانی در فضای مجازی به منظور تولید علم و بهره‌گیری مناسب از فرصتهای موجود، از اهداف اصلی بانیان این همایش است.

دفتر امور زنان سپاه به همراه سایر مراکز و دفترهای امور زنان کشور، توجه به اینترنت را در دستور کار خود قرار داده و با هدف مطالعه و بررسی دقیق و شناخت و درک صحیح از وضعیت موجود رسانه اینترنت و تأثیر آن بر جامعه زنان، اقدام به برگزاری همایش «زنان و اینترنت در هزاره سوم» در ۹ آبان سال ۱۳۸۵ نموده است.

معرفی همایش

همایش زنان و اینترنت در هزاره سوم به مدت دو روز از تاریخ هشتم آبان ماه ۱۳۸۵ در سالن خلیج فارس پژوهشگاه نیرو برگزار شد.

در این همایش مقاله‌های ارسالی که دربرگیرنده دیدگاه‌های متخصصان و استادان دانشگاه‌ها می‌باشد، در طی دو روز، صبح و عصر ارائه شدو در میزگردی نیز زمینه تبادل نظر درباره کاربرد فن آوری اطلاعات از طرف بانوان فراهم گردید.

اهداف همایش

هدف از برگزاری این همایش در نزد برگزارکنندگان آن عبارت است از:

- ارتقای سطح آگاهی و دانش زنان
- افزایش فرصتهای شغلی برای زنان
- حفظ کیان خانواده
- تبیین جایگاه زن در نظام اسلامی
- ترویج ارزش‌های دینی و اخلاقی
- تسريع در انتقال و تبادل اطلاعات میان زنان مسلمان

- افزایش مشارکت زنان در عرصه های فن آوری اطلاعات

ضرورت برگزاری همایش

دستیابی به جامعه ای برخوردار از دانش و تولید فن آوری متکی بر سهم منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی که در سند چشم انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلام مورد تأکید قرار گرفته است، از طریق اجرای دقیق مواد مختلف برنامه پنج ساله توسعه، بویژه قانون برنامه چهارم به تقویت مهارت‌های زنان و افزایش اشتغال برای آنان در کنار تأکید بر توسعه ارتباطات و فن آوری اطلاعات(به ویژه ماده ۵۷) فرصتی را جهت تبیین نقش زنان فراهم کرده است.

شناخت دقیق فرصتها و برنامه‌ریزی جهت استفاده بهینه از آنها در راستای ارتقای سطح دانش، افزایش شیوه‌های ارتباطی، شناخت فرصتها اشتغال و... و همچنین کالبد شکافی علمی آسیبها و تهدیدهای ناشی از اینترنت بر جامعه، بویژه زنان و خانواده‌ها، با هدف تدوین برنامه‌های مناسب مقابله‌ای، از مناسب‌ترین راهکارها می‌باشد.

نتایج حاصل از تفکر و اندیشه به همراه مطالعات علمی و تحقیقات دانشگاهی و ارایه نظرات کارشناسی به همه علاقمندان، راه گشای فعالیتهای بعدی خواهد بود.

عنوان مقاله‌ها و موضوعهای مصوب کارگروه علمی

الف) زنان، اینترنت، جامعه اسلامی و تولید محتوا

۱- اینترنت و کاربرد آن در فرهنگ سازی دینی و اخلاقی

۲- اینترنت و کاربرد آن در معرفی جایگاه زن در اسلام

۳- اینترنت، زنان و محصولات صاحب نام در فرهنگ سازی دینی و اخلاقی

جامعه اسلامی در برخورد با پدیده اینترنت نه تنها یک مصرف کننده بلکه تولید کننده محتوا و پیام، بویژه در حوزه‌های علوم انسانی، دین، فرهنگ و معنویت و نیز حوزه‌های مطالعات خانواده و زنان، محسوب می‌شود. شناخت برترین‌ها و تازه‌های این حوزه و نیز بیان روش مؤثر و ارائه روشهای علمی کارآمد و به روز، برای رسیدن به این مهم و به عبارتی دیگر نهضت نرم افزاری جهان اسلام در این عرصه، از جمله موضوعات مورد توجه این محور به شمار می‌رود.

ب) زنان، اینترنت، فرصتها و چشم اندازها

- ۱- زنان، اینترنت و افزایش بینش و دانش عمومی
- ۲- زنان، اینترنت و توسعه فعالیتهاي اجتماعي
- ۳- زنان، اینترنت و آموزش از راه دور
- ۴- زنان، فناوري ارتباطات و اطلاعات و اشتغال
- ۵- زنان، ارتباطات بين المللی و همبستگي اسلامي
- ۶- زنان، اطلاعات و خدمات مفید و پايگاه هاي اطلاع رسانی کارآمد

صنعت فن آوري اطلاعات و رسانه جهاني اينترنت در برقراری انواع ارتباطات، ارایه انواع اطلاعات و در اختیار گذاردن انواع خدمات و سرویسهای موردنیاز همه اقوشار مردم در آسان‌ترین روش و کوتاه‌ترین زمان ممکن، ابزاری پرقدرت، سریع و کارآمد محسوب می‌شود.

توسعه روشهای علمی استفاده از این فرصتها، متناسب با فرهنگ نیازهای بومی و امکانات ملی و محلی در حوزه‌هایی نظیر آموزش الکترونیک، اشتغال از راه دور، کتابخانه‌های الکترونیکی، انجمنها و گروه‌های مجازی از جمله موضوعهای مورد توجه این محور به شمار می‌رود.

ج) زنان، اینترنت، چالشها و تهدیدها

- ۱- خانواده، اینترنت و تهدید نظامهای ارزشی و اخلاقی
- ۲- ابزارهای قدرت، انحصار اطلاعات و جنبشهای زنان
- ۳- اینترنت، بازیهای نرم افزاری و استفاده اعتیادآور
- ۴- اینترنت، امنیت و حریم خانواده و شیوه‌نامه زنان
- ۵- زنان، فعالیتهای اینترنتی، چالشها و محدودیتهای پیش رو

پدیده اینترنت و تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات از سویی به دلیل فرامرزی و گستردگی در قلمرو و شتاب فزاینده دررشد فن‌آوری و نیاز روزافروزن جوامع به این پدیده و از سویی دیگر به دلیل فضای فعلی غالب بر رسانه اینترنت حاکی از بینشها، تفکرات و ارزشها حاکم بر جو فرهنگی کشورهای صاحب فن، چالشها و تهدیدهایی را برای عقاید، فرهنگها، آداب و سنت، ارزشها و منزلتها انسانی جوامع مختلف در پی خواهد داشت. تبیین علمی و موشکافانه این گونه تهدیدها و چالشها و ارایه روش‌های مؤثروکار آمدملی و منطقه‌ای (جهان اسلام) برای آسیب‌زدایی و فراهم آوردن زمینه مناسب برای حداکثر استفاده از این پدیده، از جمله موضوعات مورد توجه این بحث به شمار می‌رود.

د) زنان، دانایی محوری و جامعه جهانی اطلاعات

- ۱- زنان، فرهنگ اسلامی و سند جامعه جهانی اطلاعات
- ۲- زنان، اینترنت و انتقال دانش و اطلاعات تخصصی
- ۳- زنان، اینترنت و فنون جلب مخاطب

جامعه جهانی اطلاعات، فرصت و افق نوینی را فرا روی امر توسعه در همه جوامع گشوده است، شناخت هرچه بیشتر اهمیت دانایی محوری در فرآیند نوین توسعه، در جوامع، از بعد محتواییاتش و نیز از عده‌فنون و بازارهای جلب مخاطب، با توجه به فرهنگ خودی و نیازهای بومی، از جمله موضوعهای مورد توجه این محور می‌باشد. همچنین آشنایی دقیق با اسناد و تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی مربوط به آن و نیز تبیین علمی و مستند جایگاه خود در عرصه جامعه جهانی اطلاعات از جمله موضوعهای در خور توجه این بحث به شمار می‌رود.

تهیه و تصویب اصول و برنامه عملی جامعه جهانی اطلاعات در سال ۲۰۰۳ و تعهدکشورها برای نیل به این اصول، مستلزم شناخت جایگاه زنان و فرهنگ اسلامی در این جامعه می‌باشد. در جامعه جهانی اطلاعات به دو زیر ساخت دسترسی و خدمات، نیازمند سند است. شناسایی زیرساخت خدمات و نحوه تولید، توزیع و انتشار آن بالاخص از طرف زنان و پیزگی فرهنگ اسلامی، ضرورتی است انکار ناپذیر و الزامی و در این محور انتظار می‌رود نحوه عمل، تبیین و مشخص شود.